

Pianotechnicus

**INFORMATIE VOOR VAKMENSEN EN GEÏNTERESSEERDEN
IN DE PIANOTECHNIEK**

Inhoudsopgave

Doorleren na je mbo	3
Welke gerenommeerde vervolgopleidingen zijn er?	
Leer- en ontwikkelingsmogelijkheden naast de reguliere opleidingen	3
Welke leer- en ontwikkelingsmogelijkheden zijn er naast de reguliere opleidingen?	
Leven lang ontwikkelen met mbo-erkenning	4
Hoe kun je blijven leren?	
Je staat er niet alleen voor	4
Welke brancheorganisaties zijn er?	
Goed voor je netwerk en vakkennis	4
Welke aanverwante verenigingen en beroepsorganisaties zijn er?	
Goed voor je netwerk en vakkennis	5
Welke beurzen en evenementen zijn er?	
Goed voor je netwerk en vakkennis	5
Welke vakbladen zijn er?	
Digitale platforms	6
Wat bieden digitale platforms aan ontwikkeling?	
Goed vakmanschap	7
Wat houdt het vak in?	
Goed om te weten	7
Welke innovaties en ontwikkelingen zijn er binnen de branche?	
Kans op werk	8
Wat is het arbeidsmarktperspectief van de branche?	
Het vak leren in het mbo	8
Welke opleidingen kun je waar doen?	
Het vak leren kennen met (beginners)cursussen	9
Welke cursussen kun je doen?	
Het vak al werkend leren	9
Waar kan het vak al werkend geleerd worden?	

Informatie voor vakmensen in de Pianotechniek - werkenden -

Doorleren na je mbo

Welke gerenommeerde vervolgopleidingen zijn er?

- **Oscar Walcker Schule in Ludwigsburg**
In Duitsland is een gerenommeerde (vervolg) opleiding voor 'Gezel en Meister': Oscar Walcker Schule in Ludwigsburg. Deze school heeft een afdeling voor Muziekinstrumentenbouw. Hierbij staat de bouw van instrumenten centraal. Specialisatiemogelijkheid is de Piano-en klavecimbelmaker. De 'Meister' opleiding is een goede aanvulling op de Nederlandse mbo-opleiding.

Leer- en ontwikkelingsmogelijkheden naast de reguliere opleidingen

Welke leer- en ontwikkelingsmogelijkheden zijn er naast de reguliere opleidingen?

- **Europese opleidingen pianotechniek**
Er zijn in Europa verschillende opleidingen op het gebied van de Pianotechniek. In Polen, Zwitserland, Frankrijk, Engeland, Tsjechië, Oostenrijk en Finland.
- **Precision Touch Design Academy Europe (PTDAE) cursussen**
De PTDAE (Precision Touch Design Academy Europe) geeft cursussen voor pianotechnici om het speelmechanisme van vleugels en piano's te analyseren en om PTD te installeren in vleugels. PTD is een innovatieve methode, waarmee de aanslag en toon van een vleugel kunnen worden geoptimaliseerd. Er zijn 1, 3 en 5-daagse cursussen. Vooral interessant voor gevorderde beroepsbeoefenaren met meerdere jaren ervaring.
- **Vereniging voor Pianotechnici Nederland (VvPN) activiteiten**
De VvPN (Vereniging voor Pianotechnici Nederland) heeft tweemaal per jaar een- of meerdaagse bijeenkomsten, met een programma van workshops, lezingen, discussiegroepen en Algemene Ledenvergaderingen. Diverse beroepsorganisaties in Europa organiseren seminars en workshops waar je als lid van de VvPN voor kunt aanmelden.
- **Europiano**
Om de drie jaar wordt er een meerdaagse Europiano Congres gehouden in het land van één van de aangesloten beroepsorganisaties met seminars en workshops.
- **Pianotechnicians Masterclass**
De Amerikaan Eathan Janney organiseert ieder kwartaal een Webinar over een innovatief piano technisch onderwerp. Deze worden dan gegeven door de betreffende persoon met de (innovatieve) vakkennis.
- **MKB-cursussen en trainingen voor ondernemers**
MKB Cursus & Training is een zelfstandig en onafhankelijk trainingsbureau voor ondernemende mensen. Er zijn bijvoorbeeld workshops/cursussen op het gebied van communicatie, leidinggeven, financiën en Arbo veiligheid. De branchevereniging NPMB is lid van MKB-NL, daarom kunnen aangesloten vakmensen een reductie krijgen bij de cursussen.

Leven lang ontwikkelen met mbo-erkenning

Hoe kun je blijven leren?

- **MBO Certificaten SBB**
Beroepen veranderen steeds sneller. Een leven lang ontwikkelen is daarom cruciaal. Het mbo speelt daarbij een belangrijke rol. Mbo-certificaten zijn een belangrijk instrument om een leven lang te ontwikkelen. Voor de pianotechniek zijn nog geen mbo-certificaten vastgesteld. Wel zijn er 2 keuzedelen Pianotechnicus die mogelijk een mbo-certificaat kunnen gaan worden:
 - [Keuzedeel Reparatie kastbeschadigingen van piano en vleugel](#)
 - [Keuzedeel Reparatie houten onderdelen van piano en vleugel met akoestische functie](#)

Je staat er niet alleen voor

Welke brancheorganisaties zijn er?

- **Vereniging voor Pianotechnici Nederland (VvPN)**
De VvPN (Vereniging voor Pianotechnici Nederland) heeft leden in Nederland en België. Het lidmaatschap staat open voor personen, die beroepsmatig als pianotechnicus werkzaam zijn of zijn geweest, en voor leerlingen van een erkende vakopleiding. De VvPN streeft ernaar de technische kwaliteiten van pianostemmers en pianotechnici te vergroten.
- **Nederlands Piano-en muziekinstrumentenbond (NPMB)**
De NPMB (Nederlandse Piano- en muziekinstrumentenbond) behartigt de belangen van de vakhandel en de pianokopers in brede zin omdat wij graag de ondernemerskwaliteiten van de branche bewaken en goede en nieuwe ontwikkelingen stimuleren.
- **Europiano**
18 Nationale Europese beroepsorganisaties van pianotechnici hebben zich verenigd in Europiano de Union of European Tuners and Technicians Associations

Goed voor je netwerk en vakkennis

Welke aanverwante verenigingen en beroepsorganisaties zijn er?

- **Piano Technician Guild (PTG)**
De PTG is een belangrijke vereniging voor pianotechnici in de Verenigde Staten.
- **Association of Blind Piano Tuners (ABPT)**
De pianovereniging die zich richt op het vertegenwoordigen van de belangen van haar blinde en slechtziende pianostemmers wereldwijd.

Goed voor je netwerk en vakkennis

Welke beurzen en evenementen zijn er?

- **Musikmesse Frankfurt**
De Musikmesse is Europa's grootste vakbeurs voor de muziekindustrie georganiseerd in Frankfurt (Duitsland). Hier komen internationale professionals uit alle delen van de muziekindustrie; fabrikanten van instrumenten, uitgevers bladmuziek, muziekproductie, muziekeducatie, media en marketing. Deze vakbeurs duurt een week en vindt plaats in het voorjaar.
- **Europiano meetings**
Europiano is de Europese vereniging van beroepsorganisaties voor pianotechnici in 18 Europese landen. Zij organiseert jaarlijks in het voorjaar een bijeenkomst voor alle Europeaanse leden (beroepsorganisaties). Eénmaal in de drie jaar is er een meerdaagse bijeenkomst georganiseerd door de organisatie van één van de aangesloten landen. Vakmensen die lid zijn van de VvPN zijn ook automatisch lid van Europiano.
- **National Association of Music Merchants (NAMM)**
De NAMM (National Association of Music Merchants) is een jaarlijkse vakbeurs in Amerika. Meestal in januari (5 dagen). De NAMM Foundation bevordert actieve deelname aan het maken van muziek gedurende de hele levensduur door het ondersteunen van wetenschappelijk onderzoek, filantropisch geven en openbare programma's.
- **Piano Technician Guild (PTG)**
PTG (Piano Technician Guild) is een (Amerikaans) platform voor piano technische-vakmensen die verschillende vormen van kennisdelen organiseert. Een vakman uit de pianotechniek kan lid worden. Zij organiseren verschillende bijeenkomsten in Amerika.
- Music China , Shanghai, jaarlijks oktober.

Goed voor je netwerk en vakkennis

Welke vakbladen zijn er?

- **Europiano magazine**
De Europese beroepsvereniging Europiano brengt 4x per jaar een (fysiek) tijdschrift uit. Hierin wordt een unieke kijk gegeven op het dagelijks werk van de beroepsgroep.
- **Piano Technician Guild (PTG) magazine**
Piano Technician Guild (PTG) brengt ook een tijdschrift uit: de PTG Journal.

Digitale platforms

Wat bieden digitale platforms aan ontwikkeling?

- **Digitaal forum VvPN**
Leden van de VvPN (die beroepsmatig als pianostemmer en/of technicus werkzaam zijn of zijn geweest) en studenten van een erkende vakopleiding hebben toegang tot het digitaal forum. Het forum is een ontmoetingsplaats om tot uitwisseling te komen van kennis en ervaring en heeft als doel om ambachtelijke en professionele kwaliteiten van pianotechnici te bevorderen en naar buiten uit te dragen.
- **Piano Technicians International Facebook pagina**
Piano Technicians International heeft een Facebookpagina waar vakmensen lid van kunnen worden als ze voorgedragen worden door een ander lid. Op dit digitale platform worden foto's, filmpjes en (innovatieve) kennis rondom de pianotechniek uitgewisseld.
- **Pianotech op Google Group**
Pianotech Google Group is een voortzetting van de oude Pianotech e-mail discussiegroep voor pianotechnici maar nu onder gebracht bij Google discussiegroepen.
- **Piano Technician Guild (PTG)**
Piano Technician Guild (PTG) is een (Amerikaans) platform voor piano technische-vakmensen die verschillende vormen van kennisdelen organiseert. Het is een besloten discussieforum.
- **Piano Technician Guild (PTG) Facebookpagina**
PTG organiseert ook een openbare facebookpagina.
- **The International Association of Piano Builders and Technicians (IAPBT)**
The International Association of Piano Builders and Technicians (IAPBT) is op initiatief van twee beroepsorganisaties in de VS en Japan opgericht. Nu zijn er 8 organisaties van pianotechnici in de wereld, zoals European Piano Builders and Technicians (EPBT) aangesloten. Je kunt je ook aansluiten als individu maar dan alleen als er geen landelijke organisatie is. De IAPBT zet zich in voor internationale uitwisseling van pianotechnologie tussen pianotechnici en fabrikanten en het versterken van de samenwerking op het gebied van technisch onderzoek.
- **Piano Technicians Masterclasses**
In 2017 opgericht. Biedt interactieve masterclasses aan. Deze kunnen zowel per masterclass afgenomen worden als op basis van een abonnement.

Informatie voor geïnteresseerden in de Pianotechniek - werkzoekenden -

Goed vakmanschap

Wat houdt het vak in?

- **Het beroep van pianotechnicus**

Als Pianotechnicus werk je in en vanuit een eigen piano technisch bedrijf of als werknemer in loondienst bij een pianobedrijf. Je werkt zowel in de werkplaats van het bedrijf als bij klanten aan huis. Klanten zijn zowel particuliere klanten als muziekscholen, conservatoria, theaters en muziekcentra.

Als pianotechnicus vind je het prettig eigen baas te zijn. Je bent in staat kansen in de markt op te sporen en te benutten. Ook ben je in staat je eigen bedrijf te organiseren en te beheren. Het beroep van pianotechnicus spreekt mensen aan die houden van piano's, muziek en techniek/mechaniek, en daarmee de nodige affiniteit hebben. Er wordt veel zelfstandig gewerkt en je moet de sociale en communicatieve vaardigheden hebben om goed met klanten te kunnen omgaan.

Goed om te weten

Welke innovaties en ontwikkelingen zijn er binnen de branche?

Op het gebied van onderhoud, stemmen en materialen vinden verschillende ontwikkelingen plaats:

- Pianostemmers gebruiken steeds vaker elektronische of digitale stemapparaten die o.a. werken op een smartphone. Hierdoor neemt de basiskwaliteit van het stemmen toe en vermindert de belasting van het gehoor.
- Er wordt meer aandacht besteed aan de risico's voor gehoorbeschadiging door piekbelasting.
- De ontwikkeling van lichtgewicht kunststof onderdelen van WNG (Wessel Nickel & Gross, www.wesselnickelandgross.com).
- Door het uitwisselen van kennis en ervaringen via internetfora, online seminars en cursussen ontstaat (internationale) kennisverbreding over ontwikkelingen in de techniek en over het aanbod van leveranciers.
- Methoden van werken worden verbeterd. Een recente innovatie is het Amerikaanse Precision Touch Design systeem dat inzicht geeft in de werking van het speelmechanisme en de optimalisering van de speelaard en klank van instrumenten.

Kans op werk

Wat is het arbeidsmarktperspectief van de branche?

- **Feiten en cijfers SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven)**
Het arbeidsmarktperspectief van de Pianotechnicus:
 - In de branche werken ca. 600 personen (475 fte). Er zijn ca. 325 ondernemingen, waarvan 80% eenmansbedrijven.
 - 88% van diegene die het diploma haalt van de reguliere mbo-opleiding (bij HMC) stroomt door naar de arbeidsmarkt. 12% gaat een vervolgopleiding op het HBO volgen.
- **Kans op werk en stage pianotechnicus (SBB)**
De kans op een stage als je de reguliere mbo-opleiding volgt is 4 sterren (op de 5): dus kansrijk. Over kans op werk is geen uitspraak te doen.
- **Arbeidsmarktverkenning Pianotechniek 2021**

Het vak leren in het mbo

Welke opleidingen kun je waar doen?

- **Opleiding Pianotechnicus bij Hout-en meubileringscollege (HMC)**
In Nederland is er een unieke opleiding die jonge mensen opleidt tot pianotechnicus. Deze opleiding is opgebouwd rondom de kerntaken van het beroep. Het is een voltijds driejarige mbo-opleiding op niveau 3. De opleiding wordt uitgevoerd door het Hout-en meubileringscollege in Amsterdam.
- **Opleiding Technisch leidinggevende**
Na de niveau 3 opleiding kan gestart worden met werken als pianostemmer, pianorestaurateur of als zelfstandig ondernemer pianotechniek. Ben je nog niet klaar met studeren? Dan zijn er mogelijkheden om aanvullend door te leren voor technisch leidinggevende: in één jaar haal je het diploma op niveau 4.
- Alle informatie over de reguliere mbo-opleidingen, inhoud/vorm/beroepsinformatie etc. is te vinden op:
 - [Informatie opleiding Pianotechnicus](#)
 - [Kies MBO Pianotechnicus](#)

Het vak leren kennen met (beginners)cursussen

Welke cursussen kun je doen?

- **Eerste Nederlandse Pianostemmer Academie (ENPA)**
ENPA (Eerste Nederlandse Pianostemmer Academie) is gevestigd in Monnickendam en eigenaar/docent is Kees de Baat. Als beginner kun je hier in 4 weken (intensieve cursus + coaching) de basisbeginselen van pianostemmen leren.
- **Syntra opleiding pianostemmer en-hersteller België**
Syntra is een erkende opleidingsorganisatie in Vlaanderen. Zij bieden praktijkgerichte opleidingen. Een ervan is die van Pianostemmer en hersteller, een unieke opleiding in België. Het is een tweejarige (deeltijd)opleiding van 2 dagdelen per week. Deze opleiding is bedoeld voor mensen (18+) die piano's willen leren stemmen en herstellen en meer dan gewone feeling hebben met muziek in het algemeen en de piano in het bijzonder.

Het vak al werkend leren

Waar kan het vak al werkend geleerd worden?

- **Ambachtsacademie pianotechnicus**
Ook bestaat de mogelijkheid om het vak pianotechnicus in de praktijk te leren via het leerling-gezelmeester systeem. Een opleiding van de Ambachtsacademie volg je in het bedrijf van een vakman of -vrouw in jouw regio. Gedurende 1,5 jaar maak je al werkende de vlieguren die nodig zijn om een start te maken in het vak. Om in aanmerking te komen moet je aan verschillende eisen voldoen. Bijv. voltijds beschikbaar zijn (1,5 jaar), een uitkering hebben of geen werk, een goed gehoor en voldoende vaardig op het gebied van fijnmechanica.

Pianotechnicus - revisie januari 2022

Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven

Louis Braillelaan 24 2719 EJ Zoetermeer Postbus 7259
2701 AG Zoetermeer • 088 338 00 00 • s-bb.nl

